

AKTUELNO: Svetski dan srca "SRCEM UPOZNAJ SRCE!", 29. septembar 2023. godine

28.09.2023

Â

Kardiovaskularne bolesti (KVB) su ubica broj jedan na svetu, uzrokujući preko 20,5 miliona smrtnih slučajeva godišnje.

KVB je grupa bolesti koje utiču na srce ili krvne sudove. Najviše ljudi širom sveta umire od KVB: preko 20,5 miliona svake godine. Ishemijske bolesti srca (npr. srčani udar) i cerebrovaskularne bolesti (npr. moždani udar) su uzrok 85% smrtnosti u grupi KV, a uglavnom pogađaju zemlje sa niskim i srednjim prihodima.

Â

Epidemiološka situacija u Srbiji 2022. godine

Prema poslednjim raspoloživim podacima, tokom 2022. godine od bolesti srca i krvnih sudova umrle su 51.624 osobe (23.695 muškaraca i 27.929 žena). Bolesti srca i krvnih sudova sa učestalošću od 47,3% u svim uzrocima smrti vodeći su uzrok umiranja u Srbiji. Žene su učestale (54,1%) u odnosu na muškarce (45,9%) umirale od ove grupe bolesti. Ishemijske bolesti srca i cerebrovaskularne bolesti, sa učestalošću od 36,5%, vodeći su uzroci smrtnosti u ovoj grupi oboljenja. U kardiovaskularne bolesti spadaju još i: reumatska bolest srca koja čini 0,6% svih smrtnih ishoda od KVB, bolesti arterija sa učestalošću od 4,5%, hipertenzivna bolest srca čini 21,1%, a ostale bolesti srca i sistema krvotoka čine 35,7% svih smrtnih ishoda od KVB.

Preko 70% svih simptoma srčanog i moždanog udara javljaju se u kući, kada je neko od članova porodice prisutan i može da pomogne. Zato je potrebno prepoznati znake i simptome srčanog i moždanog udara.

Â

Â

Â

Znaci i simptomi srčanog udara:

Â

1. Jak
bol koji se javlja iza grudne kosti u vidu stezanja, pritiska, probadanja i traje
više od pola sata (bol može da se širi prema ramenima ili stomaku, levoj ruci, vilici
ili lopaticama)

2. Otežano
disanje praćeno kratkim dahom

3. Malaksalost,
muka, povraćanje

4. Uznemirenost.

Â

Znaci i simptomiÂ moždanogÂ udara:

1. Oduzetost
jedne strane lica, ruke ili noge na jednoj strani tela

2. Konfuzija
(osoba ne zna gde se nalazi), otežan ili nerazgovetni govor

3. Teškoće
sa vidom (jednostrano ili obostrano)

4. Otežano
kretanje, vrtoglavica, gubitak ravnoteže i koordinacije

5. Jaka
glavobolja, bez prethodnog uzroka

6. Nesvestica
ili potpuni gubitak svesti.

Â

Faktori rizika

Da li
ste znali da je vaše srce veličine vaše šake i najjači mišići u vašem telu? Počelo
je da kuca oko tri nedelje nakon što ste bili začet. Ako doživite 70 godina, kućaće
dve i po milijarde puta. Međutim, iako snažno, vaše srce može postati ranjivo od
uobičajenih faktora rizika kao što su pušenje, dijabetes, holesterol, nepravilna
ishrana ili život sa visokim krvnim pritiskom.

Kardiovaskularni
sistem takođe može biti oslabljen zbog već postojećeg stanja srca i drugih fizioloških
faktora, uključujući hipertenziju ili visok holesterol u krvi. Kada funkcije vašeg
srca postanu ugrožene nastaje kardiovaskularna bolest, širok pojam koji pokriva

bilo koji poremećaj sistema u čijem centru je srce.

Â